

Nazwa kwalifikacji: **Przygotowywanie sprzętu, odczynników chemicznych i próbek do badań analitycznych**

Oznaczenie kwalifikacji: **A.59**

Numer zadania: **01**

Wypełnia zdający

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

A.59-01-16.01

Czas trwania egzaminu: **180 minut**

**EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2016
CZĘŚĆ PRAKTYCZNA**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
  - swój numer PESEL*,
  - oznaczenie kwalifikacji,
  - numer zadania,
  - numer stanowiska.
3. KARTĘ OCENY przekaz zespołowi nadzorującemu.
4. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 6 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
5. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
6. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
7. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
8. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
9. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
10. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Korzystając z zamieszczonej procedury przygotowania odczynników:

1. przygotuj 500 cm³ roztworu manganianu(VII) potasu o stężeniu 0,0025 mol/dm³,
2. przygotuj 1 dm³ roztworu szczawianu sodu o stężeniu 0,0062 mol/dm³,
3. opisz sposób postępowania w celu przygotowania 100 cm³ roztworu kwasu siarkowego(VI) 1+3.

Wykonaj potrzebne obliczenia. Uzupełnij dokumentację z wykonanych prac analitycznych. W opisach na etykietach do roztworów uwzględnij symbole klasyfikacji zagrożeń na podstawie kart charakterystyk substancji niebezpiecznych.

Przestrzegaj zasad organizacji pracy oraz przepisów bhp i p.poż. Uporządkuj stanowisko po zakończeniu pracy.

Na stanowisku egzaminacyjnym znajdują się materiały, odczynniki i sprzęt niezbędny do przygotowania roztworów oraz karty charakterystyk substancji niebezpiecznych.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 180 minut.

Ocenie podlegać będą 4 rezultaty:

- roztwór manganianu(VII) potasu,
- roztwór szczawianu sodu,
- dokumentacja z wykonanych prac analitycznych,
- opis wykonania roztworu kwasu siarkowego(VI) 1+3

oraz

przebieg wykonania roztworu manganianu(VII) potasu i roztworu szczawianu sodu.

Procedura przygotowania odczynników

Odczynniki:

Stosuj odczynniki cz.d.a. i wodę destylowaną

Przygotowanie roztworu manganianu(VII) potasu o stężeniu 0,0025 mol/dm³

Na wadze odważyć obliczoną ilość manganianu(VII) potasu, rozpuścić w wodzie destylowanej w kolbie miarowej o pojemności 500 cm³ i dopełnić wodą destylowaną do kreski.

Przed przystąpieniem do następnego etapu pracy zgłosić Przewodniczącemu ZN, przez podniesienie ręki, gotowość do oceny menisku roztworu w kolbie.

Roztwór – po dokonaniu oceny przez egzaminatora – wymieszać, przelać do butelki z ciemnego szkła i opisać zgodnie z procedurą analityczną.

Przygotowanie roztworu szczawianu sodu o stężeniu 0,0062 mol/dm³

Na wadze odważyć obliczoną ilość szczawianu sodu, rozpuścić w wodzie destylowanej w kolbie miarowej o pojemności 1 dm³ i dopełnić wodą destylowaną do kreski.

Otrzymany roztwór wymieszać, pozostawić w kolbie i opisać zgodnie z procedurą analityczną.

Niewykorzystane odczynniki, wodę destylowaną oraz sporządzone roztwory pozostawić na stanowisku egzaminacyjnym.

Przygotowanie roztworu kwasu siarkowego(VI) 1+3

W celu przygotowania roztworu kwasu siarkowego(VI) 1+3, do trzech objętości wody destylowanej dodać ostrożnie jedną objętość stężonego H₂SO₄ (1,84g/cm³).

Do zlewki odmierzyć obliczone ilości wody destylowanej i stężonego H₂SO₄ (1,84 g/cm³).

Otrzymany roztwór przelać do butelki z jasnego szkła i opisać zgodnie z procedurą analityczną.

Dokumentacja z wykonanych prac analitycznych.

Uwaga! W wykazach sprzętu i szkła laboratoryjnego podaj pojemność naczyń miarowych. W wykazach odczynników podaj wzór, nazwę i stężenie.

1. Przygotowanie roztworu manganianu(VII) potasu

1.1. Obliczenia masy KMnO_4 potrzebnego do przygotowania 500 cm^3 0,0025-molowego roztworu.

$$(M_{\text{KMnO}_4} = 158 \text{ g / mol})$$

Uwaga! Wynik obliczeń należy zaokrąglić do pierwszego miejsca po przecinku.

Obliczenia:

Masa KMnO_4 potrzebnego do przygotowania 500 cm^3 0,0025-molowego roztworu wynosi: .....

Ilość odważonego KMnO_4 .....

1.2. Sprzęt i szkło laboratoryjne niezbędne do wykonania roztworu:

1.3. Odczynniki niezbędne do wykonania roztworu:

2. Przygotowanie roztworu szczawianu sodu

2.1. Obliczenie masy $\text{Na}_2\text{C}_2\text{O}_4$ potrzebnego do przygotowania 1 dm^3 0,0062-molowego roztworu.

$$(M_{\text{Na}_2\text{C}_2\text{O}_4} = 134 \text{ g/mol})$$

Uwaga! Wynik obliczeń należy zaokrąglić do trzeciego miejsca po przecinku.

Masa $\text{Na}_2\text{C}_2\text{O}_4$ potrzebnego do przygotowania 1 dm^3 0,0062-molowego roztworu wynosi: .....

Ilość odważonego $\text{Na}_2\text{C}_2\text{O}_4$ .....

2.2. Sprzęt i szkło laboratoryjne niezbędne do wykonania roztworu:

2.3. Odczynniki niezbędne do wykonania roztworu:

3. Opis wykonania roztworu kwasu siarkowego(VI) 1+3

3.1. Obliczenie objętości wody i objętości stężonego kwasu siarkowego(VI) niezbędnych do przygotowania 100 cm³ roztworu H₂SO₄ 1+3

Objętość wody destylowanej: .....

Objętość stężonego kwasu siarkowego (VI): .....

3.2. Sprzęt i szkło laboratoryjne niezbędne do wykonania roztworu:

3.3. Odczynniki niezbędne do wykonania roztworu:

3.4. Opis wykonania roztworu:

3.5. Środki ostrożności, środki ochrony osobistej, które należy uwzględnić podczas przygotowania roztworu:

3.6. Opis roztworu, jaki powinien znajdować się na etykiecie: